การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

The Evaluation of Business Administration Curriculum, Finance Program (Improved Curriclum in 2010), Business Administration Faculty, Rajamangala University of Technology Isan

ดวงพร ขุนอาจสูงเนิน, พรสวัสดิ์ สิงห์ยาม*, พิไลพร ศิริมาเทพ*, ธนาภิญญ์ อัตตฤทธิ์*, กุลภา เปรื่องเวทย์*

อาจารย์, สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยศึกษา ประกอบด้วยอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำนวน 9 คน นักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 104 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบพวก (Stratified Random Sampling) บัณฑิต จำนวน 115 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) และสถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 24 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.941–0.992 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และความถี่ ด้วยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์จากการศึกษาในครั้งนี้ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และสถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ทั้ง 4 กลุ่ม โดยในส่วนของอาจารย์มีค่าเฉลี่ย 3.80 (SD = 0.84) ในส่วนของนักศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.92 (SD = 0.79) ส่วนของบัณฑิตมีค่าเฉลี่ย 4.35 (SD = 0.67) และส่วนของสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ย 4.26 (SD = 0.70)

คำสำคัญ: หลักสูตร, การประเมินหลักสูตร, การจัดการเรียนการสอน

ABSTRACT

This research aimed to evaluate the bachelor of business administration curriculum of finance program, faculty of business administration (improved curriculum in 2010) Rajamangala University of Technology Isan, Nakornratchasima center. The sample groups in this research were consisted of the 9 lecturers who related in this curriculum and 104 students. The instrument was stratified random sampling, 115 alumni the instrument was simple random sampling and 24 organizations who was applied alumni the instrument was simple random sampling. The data were collected by using

*นักวิจัยร่วม

questionnaire. The reliability score was at 0.941–0.992 and analyzed by using mean, standard deviation, percentage and frequency. The researchers reviewed the literature and studied empirical data for this research from 4 sample groups who response the questionnaire consisted of the lecturers, students, alumni and the organizations who was applied alumni. The result of level was at strongly agreeing all of sample groups according to the statistical data analysis the lecturers' average score was 3.80 (SD = 0.84), students' average score was 3.92 (SD = 0.79), the alumni's average score was 4.35 (SD = 0.67) and the organizations' average score was 4.26 (SD = 0.70)

Keywords: Curriculum, Evaluation of Curriculum, Teaching–learning Management

บทนำ

สภาพสังคมปัจจุบันของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจบ้านเมืองติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ การค้นคว้าวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ นำมาใช้เพื่อไปปรับปรุงความเป็นอยู่ของประชากรในโลกให้ดียิ่งขึ้น การที่จะให้คนในประเทศมีความพร้อมที่จะรับวิทยาการใหม่ๆ มาใช้ปฏิบัติงานในรูปแบบต่างๆ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาพื้นฐานการศึกษาของประชาชนให้มีคุณภาพเหมาะแก่การที่จะเรียนรู้วิชาการใหม่ๆ และการที่ได้ประชาชนพลเมืองของประเทศที่มีการศึกษาดีมีคุณภาพมีประสิทธิภาพในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้นนั้น ก็จะต้องมีการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ (ภัทรพล มหาขันธ์, 2550)

การศึกษาในระดับต่างๆ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงทำให้หลักสูตรในสถานบันการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย และยังเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหาแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรที่มีคุณภาพ คือ เป็นหลักสูตรที่มีความชัดเจนเหมาะสม และมีความสอดคล้องกับบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีคุณภาพนั้น ก็คือการประเมินหลักสูตร (วิไลวรรณ วิภาจักษณกุล, 2551) เพราะการประเมินเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องหรือความต้องการของท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติในปัจจุบัน โดยการนำผลการประเมินดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตนั้น และจากเกณฑ์การประกันคุณภาพในศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษาที่ระบุให้มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของสังคม (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553) โดยต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เป็นคณะวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านบริหารธุรกิจ โดยมีวิสัยทัศน์ของคณะวิชา คือ "เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริหารธุรกิจที่มีคุณภาพชั้นนำในกลุ่มลุ่มน้ำโขง" ซึ่งได้มีการเปิดสอนในระดับปริญญาตรีทั้งหมด 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการเงิน) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการตลาด) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการจัดการ) และ

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาระบบสารสนเทศ) โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 และยังได้มีการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมด 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ที่มีการพัฒนาหลักสูตรในปี พ.ศ. 2555 และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่มีการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2556 ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรของคณะบริหารธุรกิจให้ทันสมัยและผลิตบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้วิจัยจึงได้มีการดำเนินการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 9 คน

นักศึกษาปัจจุบันที่ใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 366 คน

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 144 คน (บัณฑิตของหลักสูตร 4 ปี ขึ้นต้นด้วยรหัสนักศึกษา 53 และนักศึกษาหลักสูตรเทียบโอน ขึ้นต้นด้วยรหัสนักศึกษา 53–55)

ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 144 คน

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 9 คน (ข้อมูลบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ, 3 ตุลาคม 2557) โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

นักศึกษาที่ใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 104 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability sampling) เนื่องจากประชากรมีบริบทโครงสร้างในแต่ละระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน ตามจำนวนปีที่ใช้หลักสูตร จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบพวก (Stratified Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์ตามสัดส่วน ดังนี้

นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 10 ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด
นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 20 ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด
นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 30 ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด

นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 40 ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ทั้งหมด

บัณฑิต เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 115 คน (บัณฑิตของหลักสูตร 4 ปี ขึ้นต้นด้วยรหัสนักศึกษา 53 และนักศึกษาหลักสูตรเทียบโอน ขึ้นต้นด้วยรหัสนักศึกษา 53–55) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 80 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในปี 2553 ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ใช้บัณฑิต เป็นผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา จำนวน 24 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เนื่องจากประชากรมีบริบทโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน คณะลักษณะเหมือนกัน มีความเท่าเทียมกันในการตอบแบบสอบถาม จึงเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 20 ของสถานประกอบการที่บัณฑิตทำงาน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในปี 2553 ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ฉบับ แบ่งตามประเภทของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สัดส่วนและจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าทางด้านอาจารย์ ปัจจัยนำเข้าทางด้านนักศึกษา ปัจจัยนำเข้าด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารทางวิชาการ รวมทั้งสภาพห้องสมุดและสภาพห้องเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการ ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิต ได้แก่ สมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social science) โดยข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเ จัดระดับการวัดข้อมูลเป็นอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้ (ชัชวาลย์ เรืองประพันธ์, 2539: 15)

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แปลความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แปลความว่า เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แปลความว่า เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แปลความว่า เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แปลความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อเสนอแนะใช้การสรุปความเชิงพรรณนา (วัชราภรณ์ สุริยาภิวัฒน์, 2552: 24)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยประเมินหลักสูตรของสาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้านอาจารย์

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

อาจารย์สาขาวิชาการเงินตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 มีสถานภาพเป็นอาจารย์ประจำ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และเป็นอาจารย์พิเศษ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยเป็นเพศชาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36–45 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมามีอายุ 46–50 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยอาจารย์มีประสบการณ์การสอนสูงกว่า 15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 รองลงมามีประสบการณ์การสอน 1–5 ปี, 6–10 ปี และ 11–15 ปี อย่างละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อาจารย์ส่วนใหญ่มีจำนวนวิชาที่รับผิดชอบ โดยเฉลี่ยต่อภาคการศึกษา จำนวน 3 รายวิชา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาจำนวน 1 รายวิชาและจำนวนมากกว่า 4 รายวิชา อย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อาจารย์ส่วนใหญ่มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคการศึกษานี้จำนวนสูงกว่า 18 คาบ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาจำนวน 15–18 คาบ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และจำนวนต่ำกว่า 7 คาบ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ และงานที่รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน ส่วนใหญ่เป็นงานฝ่ายวิชาการและงานอื่นๆ งานละจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาเป็นงานฝ่ายบริหาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.23 และงานฝ่ายพัฒนานักศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตร

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรประกอบด้วย 9 ประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาในวิชาของหลักสูตร ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา ปัจจัยนำเข้าด้านสิ่งแวดล้อม กระบวนการด้านการเรียนการสอน กระบวนการด้านวัดและประเมินผล และกระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ในภาพรวมทั้ง 9 ประเด็นมีระดับความคิดเห็นคือ เห็นด้วยอย่างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 โดยประเด็นที่อาจารย์เห็นด้วยมากที่สุดคือ กระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยอย่างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 ประเด็นที่อาจารย์ให้ความคิดเห็นรองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ความคิดเห็นในลำดับถัดไปคือกระบวนการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 3.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 โดย

ประเด็นที่อาจารย์ให้ความเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ปัจจัยนำเข้าด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86

ด้านนักศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาการเงิน

นักศึกษาสาขาวิชาการเงินตอบแบบสอบถามจำนวน 104 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 95.51 และเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.49 ซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 ชั้นละจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 โดยส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม (สำรวจเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2–4) ระหว่าง 2.51–3.00 และ 2.00–2.50 อย่างละจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมามีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01–3.50 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.50 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.88 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการเงินที่มีต่อหลักสูตร

ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการเงินต่อหลักสูตรประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้าด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านปัจจัยนำเข้าด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยนำเข้าด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน กระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการเงินในภาพรวมทั้ง 7 ประเด็น มีระดับความคิดเห็นคือ เห็นด้วยอย่างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 โดยประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 รองลงมาคือด้านกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 กระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 ตามลำดับ โดยประเด็นที่นักศึกษาให้ความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้าด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90

ด้านบัณฑิต

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตสาขาวิชาการเงิน

บัณฑิตสาขาวิชาการเงินตอบแบบสอบถามจำนวน 115 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 89.57 และเพศชายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.43 มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ทั้งหมดจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ประกอบอาชีพ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 86.96 และอื่นๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04 โดยประกอบอาชีพในบริษัทเอกชนมากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 รองลงมาเป็นรัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และรับราชการน้อยที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานตรงสาขาที่เรียนมาจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 69.57 ไม่ตรงสาขา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 เริ่มประกอบอาชีพครั้งแรกหลังจากจบการศึกษาน้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 50.43 และตั้งแต่ 3–12 เดือน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 49.57 ได้รับเงินเดือนครั้งแรกต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 รองลงมาระหว่าง 15,000–20,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.61 ตามลำดับและปัจจุบันมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 70.43 รองลงมารายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000–20,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.61

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาการเงินที่มีต่อหลักสูตร

ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาการเงินต่อหลักสูตรประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการประเมินผลผลิต และความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาการเงินในภาพรวมทั้ง 5 ประเด็น มีระดับความคิดเห็นคือ เห็นด้วยอย่างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 โดยประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านการประเมินผลผลิต โดยประเด็นที่บัณฑิตให้ความคิดเห็นมากที่สุด คือด้านการประเมินผลผลิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 ประเด็นที่บัณฑิตให้ความคิดเห็นรองลงมาคือด้านเนื้อหาหลักสูตรซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 และประเด็นที่บัณฑิตสาขาวิชาการเงินให้ความคิดเห็นน้อยที่สุดคือด้านวัตถุประสงค์หลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

ด้านสถานประกอบการ

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 24 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเอกชน จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75 เป็นภาครัฐ จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และเป็นรัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.33

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อหลักสูตร

ความคิดเห็นของบัณฑิตสาขาวิชาการเงินต่อหลักสูตรประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านบุคลิกภาพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสถานประกอบการในภาพรวมทั้ง 4 ประเด็นมีระดับความคิดเห็นคือ เห็นด้วยอย่างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 โดยประเด็นที่สถานประกอบการเห็นด้วยมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 ประเด็นที่สถานประกอบการเห็นด้วยในลำดับรองลงมาคือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติ งานมีค่าเฉลี่ย 4.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 และประเด็นที่สถานประกอบการให้ความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินหลักสูตรในประเด็นด้านกระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระบวนการวัดและประเมินผลของอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นสอดคล้องกันโดยเห็นว่า ด้านกระบวนการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และกระบวนการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มีความทันสมัย กำหนดให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร มีการประเมินผลโดยยึดตามเกณฑ์จุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการแจ้งผลประเมินให้ผู้เรียนทราบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดวิเคราะห์ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพทำให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ใช้ภาษาชัดเจนสื่อความหมาย และส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โครงสร้างหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาต่างๆ และรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นคำนึงถึงสภาพสังคม และนโยบายการศึกษาของชาติ

จากผลการวิจัยในส่วนของการดำเนินงานการใช้หลักสูตร พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน กล่าวคือ อาจารย์จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้ตำรา เอกสารประกอบการสอน และสื่อการสอนมีความเหมาะสมทันสมัย

ทั้งอาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า สถานที่ สภาพห้องเรียน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนมีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาเห็นว่า ควรมีห้องสำหรับนักศึกษาในการทำวิจัย และการสืบค้นข้อมูล นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า อาจารย์ในสาขา มีความเหมาะสมในเรื่องคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตรงตามวิชาที่สอน รวมทั้งเรื่องการบริหารจัดการ การประเมินผล และกิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตรที่จัดให้มีความเหมาะสม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสม สาขาวิชาจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตามประเด็นที่ต้องพิจารณาก็คือ การจัดห้องสำหรับนักศึกษาในการทำวิจัย การสืบค้น

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรในเรื่องของการประเมินผลผลิต พบว่า บัณฑิตสามารถนำความรู้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพตรงตามสาขาที่เรียนมา และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการที่ให้ความเห็นว่า บัณฑิตที่จบไปมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้เป็นอย่างดี และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถทำงานเป็นทีม และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงพัฒนางาน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรได้ทำการผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับความคาดหวังของบัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากบัณฑิต

สาขาวิชาการเงินสามารถสอนให้บัณฑิตมีไหวพริบปฏิภาณ มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา มีความรอบคอบ ซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียดถี่ถ้วน แม่นยำในการคำนวณ มีระเบียบวินัยดี นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการทำบัญชีได้ด้วย กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความอดทนต่อการทำงานสูง ได้ร่วมทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ง่าย

วิชาการเงินธุรกิจ (Business Finance) เป็นวิชาที่สำคัญ เนื่องจากเนื้อหารายวิชามีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักสูตร และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องไปสู่วิชาอื่นมีมาก จึงควรเน้นให้นักศึกษาทำความเข้าใจมากๆ ในทุกเนื้อหารายวิชา

วิชาการวิเคราะห์โครงการลงทุน ต้องใช้เวลาในการสืบค้นข้อมูลอย่างมากนอกเวลาเรียน ซึ่งมีเวลาในการศึกษาน้อยเกินไป ทำให้ไม่สามารถหาข้อมูลได้เพียงพอ ทั้งนี้ส่วนใหญ่การจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชานี้ มักจัดใช้อยู่ในภาคเรียนเดียวกันกับรายวิชาการวิจัยทางการเงิน (Research in Finance) ทำให้การใช้เวลานอกชั้นเรียนในการสืบค้นข้อมูลไม่เพียงพอยิ่งขึ้น เนื่องจาก 2 วิชาเรียนพร้อมกัน ดังนั้น จึงเสนอให้ควรปรับปรุงแยก 2 รายวิชานี้ให้เรียนคนละภาคการเรียน

ควรปรับปรุงในรายวิชาการภาษีอากร การจัดการเชิงกลยุทธ์ การเงินการธนาคาร จริยธรรมธุรกิจ การวางแผนธุรกิจการเงิน ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในการปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนการสอนทุกวิชา ควรจัดให้มีอุปกรณ์และการสื่อสารทันสมัยให้สามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้

ควรปรับปรุงทักษะวิชาภาษาอังกฤษให้มากๆ เพราะเมื่อเปิด AEC (Asian Economic Community) ในปี พ.ศ. 2558 ทำให้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากในชีวิตประจำวัน ซึ่งถ้าบัณฑิตสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ทำให้นำไปต่อยอดและใช้ได้จริงในการทำงานที่สถานประกอบการ

ควรเน้นให้มีรายวิชาที่สอนทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้มากๆ เพราะมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งบัณฑิตหลายคนมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ค่อนข้างต่ำ

2. ข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่มีบัณฑิตจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2553) ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยฯ นครราชสีมา ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า เป็นพนักงานที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมระดับปานกลาง ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่งขององค์กร มีความตั้งใจและขยันมุ่งมั่นในการทำงาน มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเชื่อมั่นในทางที่ดี เป็นที่รักของเพื่อนร่วมงาน มีพื้นความรู้ที่ดี สามารถพัฒนาต่อได้

โดยควรปรับปรุงทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นกว่านี้ รวมถึงทักษะทางด้านการสื่อสารด้วย เพราะบัณฑิตไม่ค่อยกล้าแสดงออก นอกจากนี้ควรเสริมทักษะทางด้านกลยุทธ์ในการดำเนินงานและการบริหารให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. (2553). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ชัชวาลย์ เรืองประพันธ์. (2539). **สถิติพื้นฐาน.** ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

ภัทรพล มหาขันธ์. (2554). **การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยศิลปากร**. จาก Veridian E–Journal, Silpakorn University, (4), 263–272.

วิไลวรรณ วิภาจักษณกุล. (2551). **การประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

วัชราภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. (2552). **สถิติเบื้องต้นเพื่อธุรกิจ.** คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.